

Motala kommun
motala.kommun@motala.se

Rektorn vid Charlottenborgsskolan
jangunnar.hjalmarsson@motala.se

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Charlottenborgsskolan
i Motala kommun

Tillsyn i Charlottenborgsskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Motala kommun under 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Charlottenborgsskolan besöktes av Skolinspektionen den 12 och 13 februari 2014.

Fakta om skolenheten

Charlottenborgsskolan är belägen 3 kilometer öster om Motala centrum. Skolan har vid Skolinspektionens besök 205 elever fördelade på förskoleklass och grundskolans årskurser 1–6. Skolan är indelad i tre arbetslag med förskoleklass och årskurserna 1–3, årskurserna 4–6 och fritidsverksamhetens arbetslag. Skolan leds av en rektor som även ansvarar för enhetens fritidshem samt ytterligare en skolenhet med fritidsverksamhet och förskoleverksamhet. Skolan har för Motala kommun ett särskilt uppdrag att ta emot elever i sin undervisning som nyligen har anlänt från annat land och inte behärskar svenska.

Skolinspektionen har tagit del av grundskolans egna sammanställningar över resultaten i alla ämnen för årskurs 5 år 2010 och 2011 samt för årskurs 6 år 2012 och 2013. För årskurs 3 redovisar skolan resultat för år 2010–2013 i svenska, svenska som andraspråk och matematik samt för naturorienterande och samhällsorienterande ämnen för år 2012 och 2013.

Av resultaten framkommer att alla elever nått lägst kunskapskraven för betyget E i idrott och hälsa, musik, slöjd, svenska och teknik i årskurs 6 år 2013. Det är 80 procent av eleverna i årskurs 6 år 2013 som har nått lägst kunskapskraven för betyget E i de samhällsorienterande och naturorienterande ämnena. I bild, engelska och matematik är det 90 procent av eleverna som nått lägst kunskapskraven för betyget E i årskurs 6 år 2013. I årskurs 3 når 97 procent av eleverna godtagbara kunskaper i naturorienterande och samhällsorienterande ämnen år 2013 och andelen elever som når godtagbara kunskaper i ämnet svenska är 91 procent, svenska som andraspråk 89 procent och matematik 93 procent.

Helhetsbedömning

Tillsynen visar att Charlottenborgsskolan behöver utveckla sitt arbete med särskilt stöd så att det ges i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till. Elevers behov av särskilt stöd ska skyndsamt utredas och beslutas. Det är även viktigt att skolan ser över hur beslut om placering i särskild undervisningsgrupp fattas. Skolans arbete med särskilt stöd är särskilt angeläget för de elever på skolan som riskerar att inte nå kunskapskraven för lägst godkända resultat.

Undervisningen vid Charlottenborgsskolan sker i en miljö som präglas av trygghet och studiero. Skolan följer regelbundet upp värdegrundsarbetet och elevernas kunskapsutveckling. Detta skapar en god utgångspunkt för skolan i sitt arbete med att erbjuda en för alla elever på Charlottenborgsskolan likvärdig utbildning.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Motala kommun att vidta nedanstående åtgärd/åtgärder för att avhjälpa påtalade brist/brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 23 juni 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Särskilt stöd

Bedömning

Motala kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att alla elevers behov av särskilt stöd skyndsamt utreds.
- Ge alla elever det särskilda stöd som de har rätt till.
- Beslut om särskild undervisningsgrupp ska fattas i enlighet med författningarnas krav.

Motivering

Av skollagen framgår att rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd. Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för elev som ska ges särskilt stöd. Det är rektorn som beslutar om skolans inre organisation. Till beslut om den inre organisationen hör beslut om fördelning av elever i klasser. Vidare följer av skollagen att om det finns särskilda skäl får särskilt stöd till en elev ges i en särskild undervisningsgrupp. Av prop. 2009/10: 165 framgår att åtgärden att placera elev i en särskild undervisningsgrupp ska vara ett särskilt beslut som fattas av rektor i samband med ett beslut om åtgärdsprogram.

Av skolförordningen framgår att en elev ska få studiehandledning på sitt modersmål om eleven behöver det. I Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2009:15) med kommentarer för utbildning av nyanlända elever, betonas vikten av att skolan arbetar medvetet med att underlätta lärandet i alla ämnen för den nyanlända eleven.

I Charlottenborgsskolan finns en så kallad förberedelseklass för nyanlända elever. Eleverna har inte svenska som sitt modersmål och behärskar inte heller det svenska språket. Vid tiden för Skolinspektionens tillsyn gick 23 elever i förberedelseklassen.

Tillsynen visar att Charlottenborgsskolan har en arbetsprocess vad gäller eleverna i förberedelseklassen, som utgår från elevernas individuella behov. Under den första tiden på skolan då elevernas skolbakgrund kartläggs och kunskapsnivån utreds har eleverna sin undervisning förlagd i denna grupp och i ett särskilt klassrum. Redan under den inledande kartläggningsperioden har eleverna undervisning på heltid. Undervisningen har fokus på ämnet svenska som andraspråk. Rektorn uppger att undervisningen utökas successivt med ytterligare ämnen. Exempelvis får flertalet elever nästan omgående undervisning i ämnena bild, idrott och hälsa, musik och slöjd tillsammans med en av skolans övriga klasser. Allt eftersom skolans kartläggning av elevernas behov och förutsättningar är genomförd placeras eleverna i en klass på skolan. Eleverna

fortsätter under en tid med sin undervisning i både förberedelseklassen och i sin klass. Kartläggningstiden för eleverna kan variera från en månad till ett år. Ett flertal elever kan ha mer än hälften av sin undervisning i förberedelseklassen under två månader till ett helt läsår.

Tillsynen visar att rektorn inte fattar beslut om placering i särskild undervisningsgrupp för de elever som är klassplacerade och har mer än hälften av sin undervisningstid i förberedelseklassen. Eftersom utredningstiden för elever i förberedelseklassen kan pågå i upp till ett år riskerar elever att inte få det särskilda stöd och den utbildning som de har rätt till. Av intervju med rektor och lärare på skolan framkommer att skolans egna utredningar och beslut visar att det finns elever som är i behov av studiehandledning på sitt modersmål. Kommunen kan dock inte erbjuda studiehandledning i alla de språk som eleverna på Charlottenborgsskolan är i behov av. Av intervju med personal framkommer att skolan inte heller kan erbjuda studiehandledning i den omfattning som eleverna är i behov av. Omfattningen av det särskilda stödet studiehandledning är oftast en lektion i veckan och ibland två lektioner studiehandledning för respektive elev.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att skolan inte utreder alla elevers behov av särskilt stöd skyndsamt och inte heller ger det särskilda stöd eleverna behöver och har rätt till. Alla elever som är i behov av studiehandledning får inte detta särskilda stöd. Rektor fattar heller inte beslut om placering i särskild undervisningsgrupp. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

2 kap. 10 § skollagen

3 kap. 8 -11 §§ skollagen

5 kap. 4 § skolförordningen

I ärendets slutliga handläggning har utredarna Helena Boëthius, Camilla Landgren och Boel Johnson deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Allan Westerdahl
Enhetschef

Jon Torkelstam
Utredare/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.